

NAJVYŠŠÍ KONTROLNÝ ÚRAD SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Z-009621/2014/1030/BJA

S Ú H R N N Á S P R Á V A

o výsledku kontroly
realizácie Národného projektu XXI „Podpora vytvárania pracovných miest“

Predkladá

Dr.h.c. doc. Ing. Ján Jasovský, PhD.
predseda
Najvyšší kontrolný úrad
Slovenskej republiky

Materiál obsahuje

Súhrnnú správu o výsledku kontroly

Bratislava, december 2014

Súhrnná správa o výsledku kontroly

Zhrnutie:

Účelom kontrolnej akcie bolo prekontrolovať naplnenie celkového cieľa projektu, ktorým je podpora zamestnanosti a znižovania nezamestnanosti vybraných skupín uchádzačov o zamestnanie formou vytvárania pracovných miest.

Kontrola bola vykonaná na Ústredí práce, sociálnych vecí a rodiny, na šiestich úradoch práce, sociálnych vecí a rodiny a u 17 vybraných zamestnávateľov, ktorým bol prostredníctvom príslušného úradu práce, sociálnych vecí a rodiny poskytnutý finančný príspevok na podporu vytvárania pracovných miest v rámci NP XXI „Podpora vytvárania pracovných miest“.

Z výsledkov kontrol bolo vypracovaných 10 protokolov o výsledku kontroly (na ústredí práce, na 4 úradoch práce a u 5 zamestnávateľoch) a 14 záznamov o výsledku kontroly, tzn. že v 14 kontrolovaných subjektoch neboli zistené nedostatky.

Ústredie práce, ako prijímateľ, uzatvorilo s Ministerstvom práce, sociálnych vecí a rodiny, ako poskytovateľom, zmluvu o poskytnutí nenávratného finančného príspevku v sume 50 mil. eur na realizáciu aktivít NP XXI, za účelom spolufinancovania z prostriedkov pre Operačný program Zamestnanosť a sociálna inklúzia. Projekt je financovaný z prostriedkov Európskeho sociálneho fondu a zo štátneho rozpočtu SR v pomere 85 % : 15 %. Oprávneným obdobím pre výdavky je obdobie od 01.11.2012 do 31.12.2015.

Realizáciu NP XXI ústredie práce zabezpečuje prostredníctvom úradov práce.

Do konca kontrolovaného obdobia, t.j. do 30.06.2014 bola v rámci realizácie NP XXI vyčerpaná suma 39 260 782,52 eur, čo predstavuje 78,52 % z celkových výdavkov projektu; z toho suma 863 929,19 eur predstavovala nepriame výdavky projektu uplatňované paušálnou sadzbou vo výške 2,25 % z oprávnených priamych výdavkov. Prostredníctvom úradov práce boli do 30.06.2014 vyčerpané priame výdavky v sume 38 396 853,33 eur, čo predstavuje 73,59 % z celkovej výšky finančných príspevkov dohodnutých v dohodách.

Na základe uvedeného možno predpokladať, že nenávratný finančný príspevok poskytnutý MPSVaR na realizáciu aktivít NP XXI bude do stanoveného termínu vyčerpaný a celkový cieľ projektu bude splnený.

V rámci realizácie NP XXI bolo do 30.06.2014 vytvorených celkom 9 119 pracovných miest, čo predstavuje 93,39 % z celkového počtu pracovných miest dohodnutých v dohodách. Priemerný finančný príspevok poskytnutý na jedno vytvorené pracovné miesto bol v sume 4 210,64 eur.

Na ústredí práce bolo zistené, že do realizácie NP XXI bola od začiatku zahrnutá výlučne len prvá cieľová skupina uchádzačov o zamestnanie do 29 rokov, čo nebolo v súlade s opisom projektu, ani so zmluvou o poskytnutí NFP uzatvorenej s MPSVR SR podľa ktorých, cieľovou skupinou mali byť aj znevýhodnení UoZ nad 50 rokov veku.

Kontrolou na vybraných úradoch práce boli zistené nedostatky pri hodnotení, výbere a schvaľovaní ŽoPFP; pri zverejňovaní zoznamu schválených a neschválených ŽoPFP a dodatkov uzatvorených k dohodám o poskytnutí finančného príspevku. V jednom prípade

bolo zistené, že úrad práce od zamestnávateľa nevymáhal poskytnutý FP za tri zrušené pracovné miesta, čím nezachoval hospodárnosť, efektívnosť a účinnosť ich použitia v zmysle zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy a súčasne porušil finančnú disciplínu v zmysle cit. zákona.

U zamestnávateľov bolo zistené, že piati zamestnávatelia si nesplnili povinnosť vyplývajúcu z dohôd, keď MF SR v stanovenom termíne neoznámili prijatie pomoci de minimis. Jeden zamestnávateľ nedodrжал podmienky dohody, keď nepreobsadil vytvorené pracovné miesta inými uchádzačmi o zamestnanie a tiež keď ukončil pracovný pomer so zamestnancami, pred uplynutím dohodnutej doby, čím porušil finančnú disciplínu v zmysle zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy.

Kontrolami bolo zistené, že na vytvorených pracovných miestach sa vystriedal väčší počet uchádzačov o zamestnanie do 29 rokov; podľa vyjadrení zamestnávateľov, fluktuácia bola spôsobená nezaujmom zo strany mladých ľudí, ktorí často nastúpili na voľné pracovné miesta len na základe odporúčenia úradu práce a následne skončili pracovný pomer ešte v skúšobnej dobe; veľkú úlohu tu zohrali aj neadekvátne vysoké finančné nároky, zlé pracovné návyky a pracovná morálka mladých ľudí. Uvedené vyjadrenia potvrdili aj úrady práce.

Protokoly o výsledku kontroly boli prerokované so štatutárnymi orgánmi kontrolovaných subjektov a bolo im uložené v určených termínoch prijať a predložiť NKÚ SR opatrenia na odstránenie kontrolou zistených nedostatkov a následne správu o ich plnení.

Záznamy o výsledku kontroly boli odovzdané štatutárnym orgánom kontrolovaných subjektov.

Účelom kontrolnej akcie bolo prekontrolovať naplnenie celkového cieľa projektu, ktorým je podpora zamestnanosti a znižovania nezamestnanosti vybraných skupín uchádzačov o zamestnanie formou vytvárania pracovných miest.

Predmetom kontroly bola analýza čerpania poskytnutých finančných prostriedkov, dodržiavanie všeobecne záväzných právnych predpisov pri schválení a čerpaní finančných prostriedkov, výsledok a dopad s ohľadom na poskytnuté finančné prostriedky.

Kontrola bola vykonaná:

- na Ústredí práce, sociálnych vecí a rodiny;
- na šiestich úradoch práce, sociálnych vecí a rodiny, a to Spišská Nová Ves, Bardejov, Čadca, Nové Zámky, Považská Bystrica a Senica;
- u 17 zamestnávateľov, a to ADO-Service, s.r.o., Jablonica; ARC import, s.r.o., Nové Zámky; BofCo Estate s.r.o., Turzovka; BUSINESS PARTNER ACADEMY, s.r.o., Spišská Nová Ves; CIMBALÁK, s.r.o., Bardejov; Hotel Korzo Nové Zámky a.s.; Jana Čechová – SIGNUM, Čadca; KM-SYSTEM, s.r.o., Prešov; Kúpele Nimnica, a.s.; MEDMEDICAL, s.r.o., Oščadnica; OTPK-BJ, s.r.o., Bardejov; PASS-SK, s.r.o., Spišská Nová Ves; Púchovský mäsový priemysel a.s., Púchov; RONA, a.s., Lednické Rovne; Senior dom Terézia n.o., Holíč; TECHMAT, s.r.o., Beluša; TRADE MARK INVEST, s. r. o., Bardejov;

za kontrolované obdobie november 2012 až jún 2014; pre dosiahnutie účelu kontroly a objektívne zhodnotenie kontrolovaných skutočností boli použité údaje aj z predchádzajúceho, príp. nasledujúceho obdobia.

Z výsledkov kontrol bolo vypracovaných 10 protokolov o výsledku kontroly (ústredie práce, 4 úrady práce a 5 zamestnávateľov) a 14 záznamov o výsledku kontroly, tzn. že v 14 kontrolovaných subjektoch neboli zistené nedostatky.

Počas výkonu kontroly bolo zistené:

Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny a úrady práce, sociálnych vecí a rodiny

Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny (ďalej len „ústredie práce“) je orgánom štátnej správy, zabezpečujúcim výkon štátnej správy v oblastiach sociálnych vecí a služieb zamestnanosti. Je to rozpočtová organizácia, zriadená zákonom o orgánoch štátnej správy v oblasti sociálnych vecí, ktorá je svojimi príjmami a výdavkami zapojené na rozpočet Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR (ďalej len „MPSVR SR“). Riadi, kontroluje, koordinuje a metodicky usmerňuje výkon prostredníctvom 43 úradov práce, sociálnych vecí a rodiny.

Ústredie práce, ako prijímateľ uzatvoril dňa 07.11.2012 s poskytovateľom MPSVR SR zmluvu o poskytnutí nenávratného finančného príspevku (ďalej len „NFP“). Predmetom zmluvy je úprava zmluvných podmienok, práv a povinností medzi zmluvnými stranami pri poskytnutí NFP na realizáciu aktivít národného projektu „Podpora vytvárania pracovných miest“ (ďalej len „NP XXI“), za účelom spolufinancovania schváleného projektu poskytnutím NFP z prostriedkov pre Operačný program Zamestnanosť a sociálna inklúzia, spolufinancovaný z Európskeho sociálneho fondu (ďalej len „ESF“). K zmluve boli následne uzatvorené tri dodatky. V cit. zmluve sa poskytovateľ zaviazal poskytnúť ústrediu práce na

realizáciu NP XXI NFP v sume 50 mil. eur. Projekt je financovaný z prostriedkov ESF a zo štátneho rozpočtu SR v pomere 85 % : 15 %. Oprávneným obdobím pre výdavky je obdobie od 01.11.2012 do 31.12.2015. Priame oprávnené výdavky boli stanovené v sume 48 899 755,50 eur a výška paušálnych výdavkov pre prijímateľa bola stanovená v sume 1 100 244,50 eur.

Realizáciu NP XXI ústredie práce zabezpečuje prostredníctvom úradov práce, sociálnych vecí a rodiny (ďalej len „úrad práce“).

Úrad práce je rozpočtová organizácia, zriadená zákonom o orgánoch štátnej správy v oblasti sociálnych vecí, s pôsobnosťou pre územný obvod jedného okresu alebo viacerých okresov v rámci územného obvodu kraja; svojimi príjmami a výdavkami je zapojená na rozpočet ústredia práce. Úrady práce prijímajú a kontrolujú žiadosti o poskytnutie finančného príspevku (ďalej len „ŽoPFP“); zabezpečujú hodnotenie a schvaľovanie ŽoPFP, uzatváranie a realizáciu dohôd o poskytnutí finančného príspevku so zamestnávateľmi (ďalej len „DoPFP“), vyplácanie finančných príspevkov (ďalej len „FP“) a výber cieľovej skupiny – uchádzačov o zamestnanie (ďalej len „UoZ“) do 29 rokov, ktorým sú ponúkané vytvorené pracovné miesta (ďalej aj „PM“).

Hlavnou aktivitou projektu je poskytovanie FP v rámci aktívnych opatrení na trhu práce podľa § 54 zákona o službách zamestnanosti a to formou dvoch aktivít:

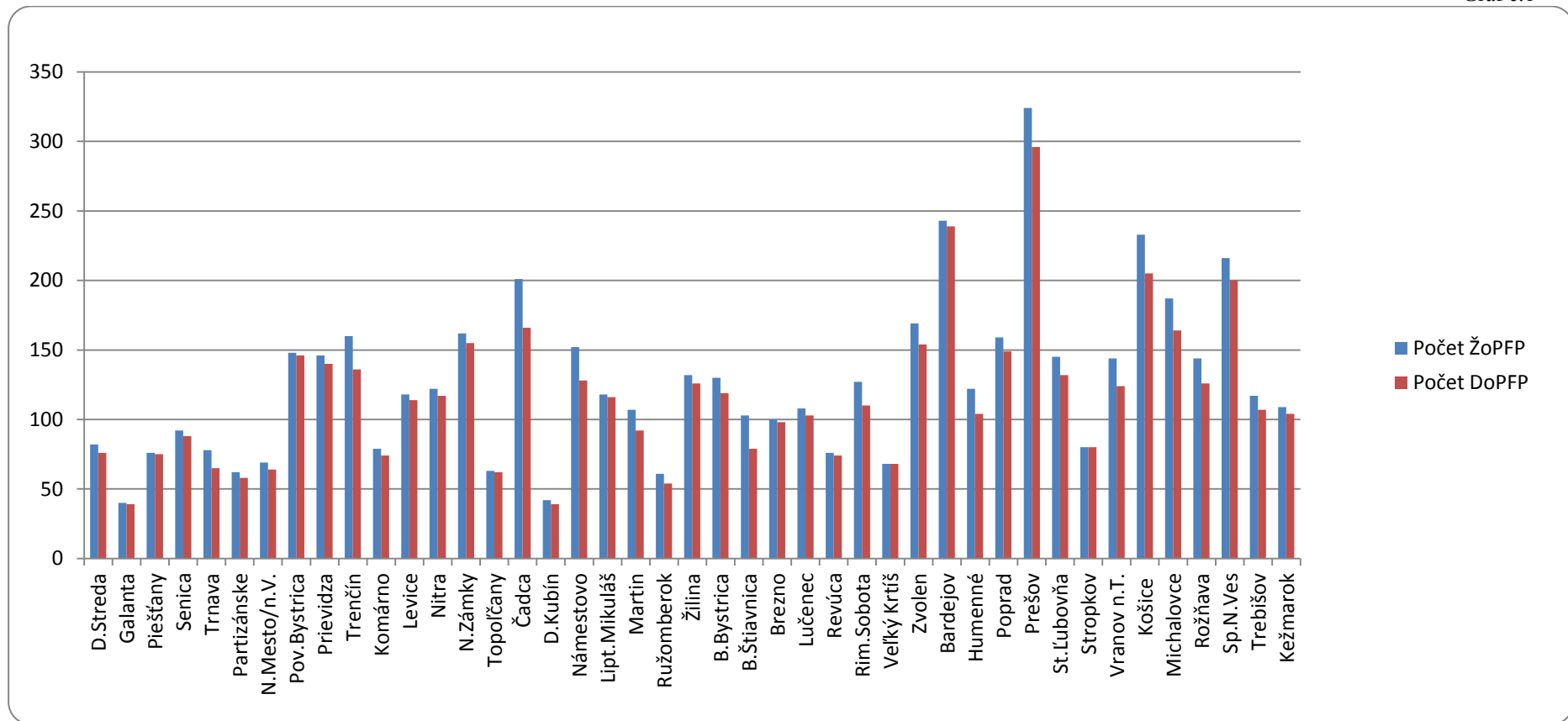
- aktivita č. 1 - Poskytovanie FP vybraným zamestnávateľom a zamestnávateľom v autodoprave. FP na jedno vytvorené PM je poskytovaný 12 mesiacov pre UoZ z cieľovej skupiny prijatých do pracovného pomeru na plný pracovný úväzok najmenej na 18 mesiacov;
- aktivita č. 2 - Poskytovanie FP zamestnávateľom v autodoprave. FP na jedno vytvorené PM je poskytovaný 9 mesiacov pre UoZ z cieľovej skupiny prijatých do pracovného pomeru na plný pracovný úväzok najmenej na 30 mesiacov.

Na základe oznámenia o možnosti predkladania ŽoPFP na podporu vytvárania PM, vyhláseného ústredím práce, zamestnávatelia predložili celkom 5 414 ŽoPFP, v ktorých sa predpokladalo vytvoriť 10 794 PM v celkovej výške FP v sume 66 895 403,69 eur, čo prekračovalo výšku priamych oprávnených výdavkov o 17 995 648,19 eur.

Z celkového počtu predložených ŽoPFP bolo kladne vyhodnotených, schválených a následne úrady práce uzatvorili so zamestnávateľmi 4 965 DoPFP, čo predstavuje 91,71 % z počtu predložených ŽoPFP. V nich bolo dohodnuté vytvorenie 9 764 PM v celkovej výške FP v sume 52 179 546,19 eur, čo prekračovalo výšku priamych oprávnených výdavkov o 3 279 790,69 eur. Z dohôd vyplynul priemerný FP na jedno vytvorené PM v sume 5 368,22 eur.

V grafe č. 1 je znázornený počet ŽoPFP predložených zamestnávateľmi a počet uzatvorených DoPFP podľa jednotlivých úradov práce.

Graf č.1

Zdroj: Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny

Najviac ŽoPFP (324) bolo predložených na úrade práce Prešov, kde bolo uzatvorených aj najviac DoPFP (296); v nich bol súčasne dohodnutý aj najvyšší celkový FP pre zamestnávateľov v sume 3 969 142,33 eur a najvyšší počet vytvorených PM (748), čo predstavuje cca 2,53 PM na jednu DoPFP.

Najmenej ŽoPFP (40) bolo predložených na úrade práce Galanta, kde bolo uzatvorených aj najmenej DoPFP (39). V nich bol dohodnutý aj najnižší celkový FN pre zamestnávateľov v sume 345 600,78 eur a najnižší počet vytvorených PM (58), čo predstavuje cca 1,49 PM na jednu DoPFP. Vzhľadom na dohodnutý nízky počet PM bol na úrade práce Galanta dohodnutý najvyšší priemerný FP na jedno PM a to v sume 5 958,63 eur; tento FP bol o 11,00 % vyšší ako dohodnutý priemerný FP za všetky úrady práce (5 368,22 eur).

Najnižší priemerný FP na jedno PM bol dohodnutý na úrade práce Vranov nad Topľou v sume 4 611,44 eur, tzn. že bolo o 14,10 % nižší ako dohodnutý priemerný FP za všetky úrady práce.

39 DoPFP bolo uzatvorených aj na úrade práce Dolný Kubín, v nich bolo dohodnutých 65 PM, čo predstavuje cca 1,67 PM na jednu DoPFP.

Najväčší rozdiel v počte predložených a schválených ŽoPFP, resp. uzatvorených DoPFP bol na úrade práce Čadca, kde nebolo schválených 35 ŽoPFP.

V dvoch prípadoch, a to na úrade práce Stropkov a na úrade práce Veľký Krtíš boli schválené všetky predložené ŽoPFP (na úrade práce Stropkov 80 a na úrade práce Veľký Krtíš 68) a následne uzatvorené DoPFP.

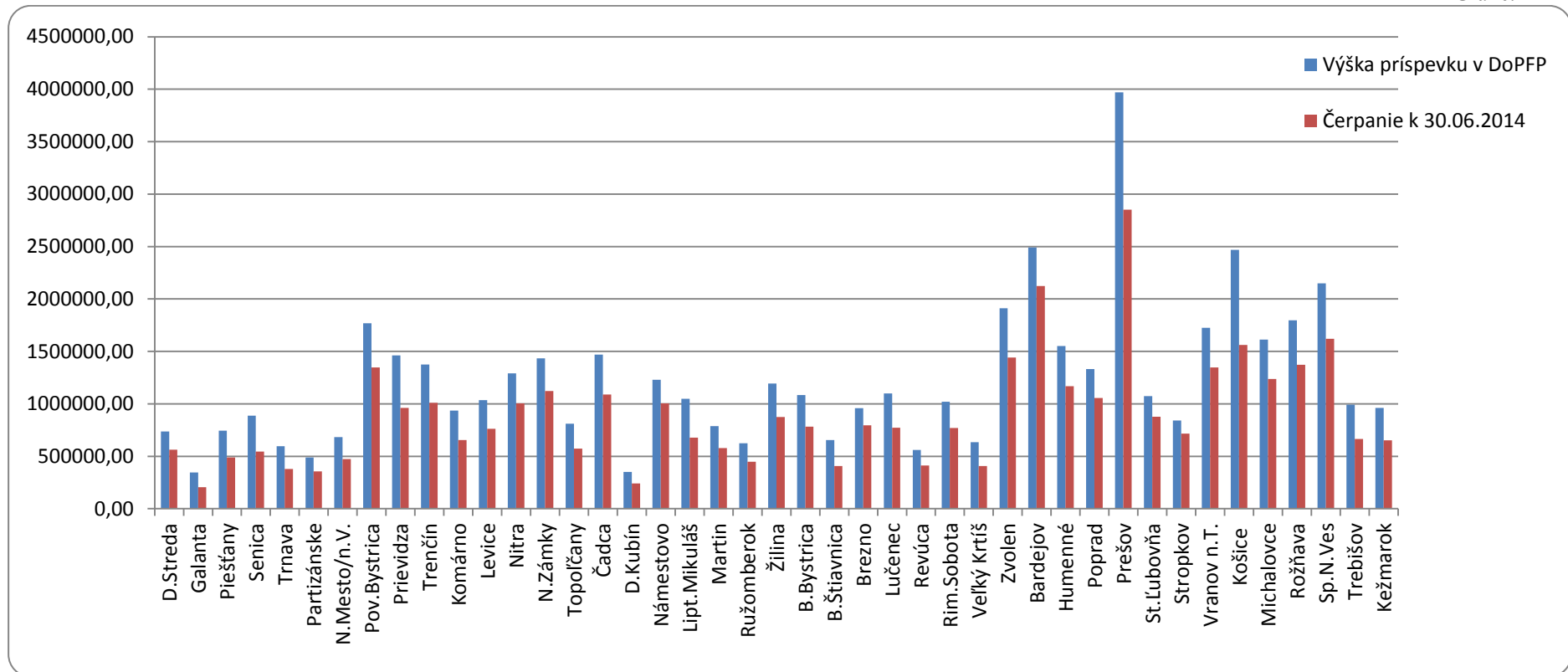
Na troch úradoch práce (Galanta, Piešťany a Topoľčany) nebola schválená jedna predložená ŽoPFP.

Do konca kontrolovaného obdobia, t.j. do 30.06.2014 bola v rámci realizácie NP XXI vyčerpaná suma 39 260 782,52 eur, čo predstavuje 78,52 % z celkových výdavkov projektu; z toho suma 863 929,19 eur predstavovala nepriame výdavky projektu uplatňované paušálnou sadzbou vo výške 2,25 % z oprávnených priamych výdavkov. Prostredníctvom úradov práce boli do 30.06.2014 vyčerpané priame výdavky v sume 38 396 853,33 eur, čo predstavuje 73,59 % z celkovej výšky FP dohodnutých v DoPFP; na aktivitu č. 1 bola vyčerpaná suma 38 231 395,45 eur (99,57 %) a na aktivitu č. 2 suma 165 457,88 eur (0,43 %).

Na základe uvedeného možno predpokladať, že NFP poskytnutý MPSVaR na realizáciu aktivít NP XXI bude do stanoveného termínu vyčerpaný a projekt bude ukončený.

V grafe č. 2 je znázornená výška FN dohodnutá v DoPFP a skutočné čerpanie FN do 30.06.2014 podľa jednotlivých úradov práce.

Graf č. 2

Zdroj: Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny

Najvyššie skutočné čerpanie FP do 30.06.2014 bolo na úrade práce Prešov, v sume 2 850 728,15 eur a najnižšie skutočné čerpanie FP bolo na úrade práce Galanta, v sume 206 111,67 eur.

V rámci realizácie NP XXI bolo do 30.06.2014 vytvorených celkom 9 119 PM, čo predstavuje 93,39 % z celkového počtu PM dohodnutých v DoPPF.

Najvyšší počet PM – 690 bol vytvorený na úrade práce Prešov a najnižší počet PM – 50 bol vytvorený na úrade práce Galanta.

Z celkového počtu PM vytvorených zamestnávateľmi bolo 4 349 PM obsadených ženami, čo predstavuje 47,69 % z celkového počtu a 4 770 PM bolo obsadených mužmi, čo predstavuje 52,31 % z celkového počtu.

Priemerný FP poskytnutý na jedno vytvorené PM bol v sume 4 210,64 eur, čo predstavuje 78,44 % z priemerného FP na jedno PM dohodnuté v DoPP;

Najvyšší priemerný FP na jedno vytvorené PM bol poskytnutý na úrade práce Bardejov v sume 5 151,89 eur a najnižší na úrade práce Banská Štiavnica v sume 3 475,72 eur.

Podľa očakávaných hodnôt merateľných ukazovateľov výsledku NP XXI, ktoré sú plánované do augusta 2015, do projektu má byť zapojených celkom 8 938 osôb cieľovej skupiny, z toho 4 678 mužov a 4 260 žien a má byť vytvorených 8 938 PM.

Očakávané hodnoty merateľných ukazovateľov dopadu projektu sú plánované až do roku 2017 a podľa nich všetky vytvorené PM majú byť udržané dohodnutú dobu.

V nasledujúcej tabuľke je uvedený stav merateľných ukazovateľov výsledku NP XXI do 30.06.2014:

Najvyšší kontrolný úrad Slovenskej republiky

Typ	Názov	Merná jednot.	Východ. hodnota	Rok	Plánovaná hodnota	Rok	Stav do 30.06.2014	Plnenie /%/%
Výsledok	1) Počet osôb cieľovej skupiny zapojených do podporených projektov – spolu	počet	0	2012	8 938	2015	12 657	141,60
	2) Počet osôb cieľovej skupiny zapojených do podporených projektov – muži	počet	0	2012	4 678	2015	6 550	140,02
	3) Počet osôb cieľovej skupiny zapojených do podporených projektov – ženy	počet	0	2012	4 260	2015	6 107	143,35
	4) Počet novovytvorených PM obsadených mužmi	počet	0	2012	4 678	2015	4 770	101,96
	5) Počet novovytvorených PM obsadených ženami	počet	0	2012	4 260	2015	4 349	102,08
	6) Počet novovytvorených PM	počet	0	2012	8 938	2015	9 119	102,02
	7) Počet osôb cieľovej skupiny zapojených do podporených projektov vo veku 15 – 24 rokov	počet	0	2012	1 400	2015	7 722	551,57

Zdroj: Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny

Prvý merateľný ukazovateľ - Počet osôb cieľovej skupiny zapojených do podporených projektov – spolu, vyjadruje počet UoZ do 29 rokov, ktorí sa od začiatku realizácie projektu do 30.06.2014 vystriedali na vytvorených PM. Hodnota plánovaná do konca roku 2015 bola do 30.06.2014 prekročená o 41,60 %.

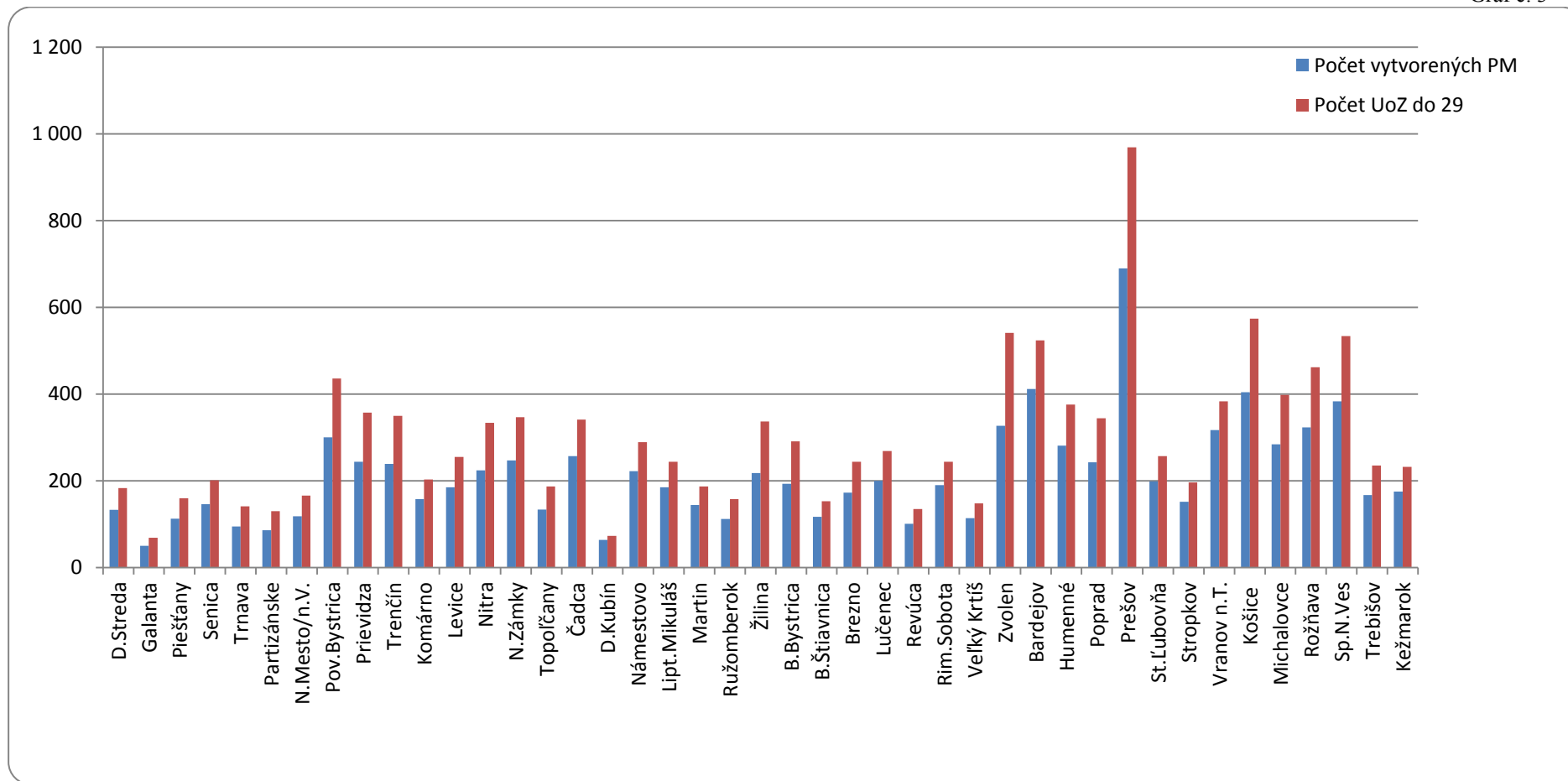
Tento merateľný ukazovateľ bol stanovený tak, že jeho hodnota by sa mala v roku 2015 rovnať počtu novovytvorených PM, tzn. že podľa očakávania sa do projektu malo zapojiť len toľko osôb, koľko bude vytvorených PM. **Vzhľadom na to, že cieľovou skupinou sú UoZ do 29 rokov, z ktorých väčšina nemá žiadne pracovné návyky, s čím súvisí aj určitá fluktuácia, bolo stanovenie takejto očakávanej hodnoty merateľného ukazovateľa nesprávne a podhodnotené.**

Šiesty merateľný ukazovateľ – Počet novovytvorených PM, vyjadruje celkový počet PM vytvorených zamestnávateľmi od začiatku realizácie projektu do 30.06.2014, vrátane PM ktoré boli v priebehu realizácie projektu zrušené. Hodnota plánovaná do konca roku 2015 bola prekročená o 2,02 %.

Z vyhodnotenia plnenia uvedených dvoch merateľných ukazovateľov vyplýva, že na 9 119 PM vytvorených zamestnávateľmi sa v kontrolovanom období vystriedalo celkom 12 657 osôb, tzn. že **na jednom vytvorenom PM sa u zamestnávateľov do 30.06.2014 vystriedalo priemerne 1,39 UoZ do 29 rokov.**

V grafe č. 3 je znázornený počet PM vytvorených zamestnávateľmi a počet UoZ do 29 rokov, ktorí sa vystriedali na vytvorených PM, podľa jednotlivých úradov práce.

Graf č. 3

Zdroj: Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny

Najviac UoZ do 29 rokov sa vystriedalo na jednom vytvorenom PM na úrade práce Zvolen – priemerne 1,65 osôb;

Najmenej UoZ do 29 rokov sa vystriedalo na jednom vytvorenom PM na úrade práce Dolný Kubín – priemerne 1,14 osôb.

Podľa vyjadrení kontrolovaných zamestnávateľov, pomerne veľké preobsadzovanie vytvorených PM (časté striedanie UoZ na vytvorených PM) bolo spôsobené nezáujmom zo strany UoZ do 29 rokov, ktorí často nastúpili na voľné PM len na základe odporúčania úradu práce a následne skončili pracovný pomer ešte v skúšobnej dobe; veľkú úlohu tu zohrali aj neadekvátne vysoké finančné nároky, zlé pracovné návyky a pracovná morálka UoZ do 29 rokov.

Uvedené vyjadrenia potvrdili aj úrady práce, pričom podľa nich, v niektorých prípadoch bolo veľmi ťažké nájsť vhodného UoZ do 29 rokov, ktorý by spĺňal podmienky stanovené v DoFPF;

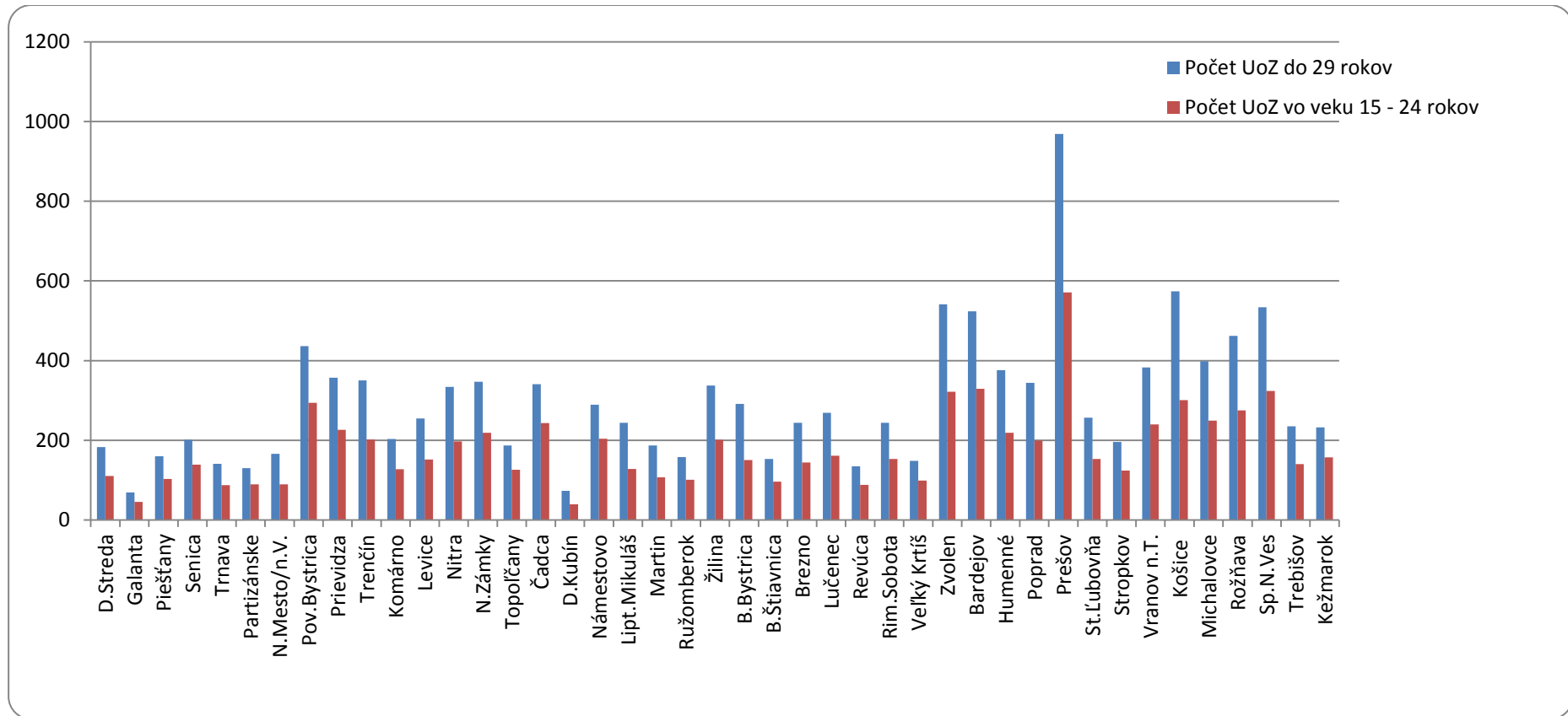
Druhý a tretí merateľný ukazovateľ - Počet osôb cieľovej skupiny zapojených do podporených projektov – muži, resp. ženy, vyjadruje počet mužov, resp. žien z UoZ do 29 rokov, ktorí sa počas realizácie projektu vystriedali na vytvorených PM. Z vyhodnotenia vyplýva, že do 30.06.2014 bol počet mužov a počet žien cieľovej skupiny zapojených do projektu pomerne vyrovnaný.

Štvrtý a piaty merateľný ukazovateľ - Počet novovytvorených PM obsadených mužmi, resp. ženami, vyjadruje počet PM vytvorených zamestnávateľmi a obsadených mužmi, resp. ženami od začiatku realizácie projektu do 30.06.2014, vrátane PM ktoré boli v priebehu realizácie projektu zrušené. Z vyhodnotenia vyplýva, že do 30.06.2014 bol počet novovytvorených PM obsadených mužmi a počet novovytvorených PM obsadených ženami pomerne vyrovnaný.

Siedmy merateľný ukazovateľ - Počet osôb cieľovej skupiny zapojených do podporených projektov vo veku 15 – 24 rokov, vyjadruje počet UoZ vo veku 15 – 24 rokov, ktorí sa počas realizácie projektu vystriedali na PM vytvorených zamestnávateľmi. Hodnota plánovaná do konca roku 2015 bola vysoko prekročená - o 451,57 %. Z celkového počtu UoZ do 29 rokov, ktorí sa počas realizácie projektu vystriedali na vytvorených PM bolo 61,01 % UoZ vo veku 15 – 24 rokov. **Plánovaná hodnota na rok 2015 tohto merateľného ukazovateľa bola nesprávne a neodborne stanovená, bola hlboko podhodnotená.**

V grafe č. 4 je znázornený počet UoZ do 29 rokov, ktorí sa vystriedali na vytvorených PM a z toho počet UoZ vo veku 15-24 rokov podľa jednotlivých úradov práce.

Graf č. 4

Zdroj: Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny

Na vytvorených PM bolo do 30.06.2014 opakovane obsadených (preobsadených) 3 538 UoZ do 29 rokov, z toho bolo 2 554 UoZ vo veku 15-24 rokov.

Do 30.06.2014 bolo 475 PM predčasne zrušených, tzn. že k 30.06.2014 bolo udržaných 8 644 PM vytvorených zamestnávateľmi. Z uvedeného vyplýva, že k 30.06.2014 bolo zamestnaných 8 644 UoZ do 29 rokov a keďže k danému termínu sa vyčerpalo 38 396 853,33 eur, priemerný FP na zamestnanie 1 UoZ do 29 rokov predstavoval sumu 4 442,02 eur.

Pre zhodnotenie celého projektu je dôležitý merateľný ukazovateľ dopadu - Počet udržaných PM, ktoré naplnili dohodnutú dobu, a to najmenej 18, resp. 30 mesiacov. Ukazovateľ dopadu nebolo možné vyhodnotiť v tejto etape realizácie projektu - nebola naplnená dohodnutá doba udržania vytvorených PM zamestnávateľmi. Plnenie ukazovateľa dopadu možno vyhodnotiť až po roku 2017.

Pre celkové zhodnotenie účinnosti NP XXI budú dôležité údaje o udržaní vytvorených PM aj po dohodnutej dobe, a to po 18, resp. 30 mesiacoch a zistenia o počte UoZ do 29 rokov, ktorí sa zapojili do NP a zostali zamestnaní, resp. následne našli uplatnenie na trhu práce.

Na ústredí práce bolo ďalej zistené:

Špecifickým cieľom NP XXI je podpora motivácie zamestnávateľov zamestnávať mladých UoZ do 29 rokov veku a znevýhodnených UoZ nad 50 rokov veku; zvýšenie zamestnanosti mladých UoZ na trhu práce, prostredníctvom získania zručností a pracovných návykov na vytvorených PM a obnova pracovných návykov znevýhodnených UoZ nad 50 rokov veku a zvýšenie ich uplatnenia sa na trhu práce.

Skupina znevýhodnených UoZ nad 50 rokov veku mala byť do cieľovej skupiny zahrnutá na základe výsledkov implementácie tohto projektu, obsiahnutých v prvej monitorovacej správe, t. j. po šiestich mesiacoch od začiatku realizácie projektu.

Do realizácie NP XXI bola zahrnutá výlučne len prvá cieľová skupina UoZ do 29 rokov, čo **nebolo v súlade s opisom projektu, ani so zmluvou o poskytnutí NFP uzatvorenej s MPSVR SR dňa 07.11.2012.**

Už v júli 2013 pri uzatváraní dodatku č. 3 k cit. zmluve bolo ústredie povinné upraviť predmet podpory NFP v zmluve tak, aby sa špecifický cieľ zhodoval so skutočnosťou a malo požiadať MPSVR SR o povolenie vykonania zmeny v projekte.

Druhá cieľová skupina UoZ nad 50 rokov bola z realizácie projektu úplne vylúčená, čím bol špecifický cieľ projektu realizovaný len na 50%, čo možno považovať za diskriminačné a zjavné znevýhodnenie UoZ nad 50 rokov, ktorí vôbec nedostali šancu sa do projektu zapojiť a zamestnať sa, a to i napriek tomu, že sa v projekte deklaruje podiel evidovaných občanov nad 50 rokov k 31.07.2012 vo výške 22,88 % na celkovom počte evidovaných UoZ; možno predpokladať, že percentuálny podiel je v súčasnosti vyšší.

Podľa vyjadrenia ústredia práce, k rozšíreniu cieľovej skupiny o znevýhodnených UoZ nad 50 rokov veku sa nepristúpilo okrem iného aj z dôvodu, že po šiestich mesiacoch od začiatku realizácie projektu, v ktorom bola zahrnutá len prvá cieľová skupina UoZ do 29 rokov, boli „zazáväzkované“ finančné prostriedky vo výške takmer 90 % z disponibilného rozpočtu projektu určeného na hlavné aktivity.

Kontrolou na vybraných úradoch práce bolo zistené:

Na úrade práce Čadca hodnotiaca komisia pre schvaľovanie ŽoPFP pri odbornom hodnotení nepostupovala v súlade s pravidlami hodnotenia, výberu a schvaľovania ŽoPFP, ktoré boli prílohou oznámenia o možnosti predkladania ŽoPFP vyhláseného ústredím práce a mali zabezpečiť objektívne, nezávislé a transparentné odborné posúdenie zámeru vytvárania PM.

Na úrade práce Senica hodnotiaca komisia pri hodnotení dvoch ŽoPFP, od toho istého zamestnávateľa, postupovala nad rámec pravidiel hodnotenia, keď neodporučila schválenie ŽoPFP v plnom rozsahu z dôvodu nedostatočného počtu vhodných UoZ v evidencií úradu práce Senica, čím súčasne **konala v rozpore aj s § 62 zákona o službe zamestnanosti**.

Úrad práce Čadca nezabezpečil zverejnenie zoznamu schválených a neschválených ŽoPFP na webovej stránke úradu, čo nebolo v súlade so štatútom hodnotiacej komisie pre schvaľovanie ŽoPFP.

Úrad práce Čadca nezverejnil a úrad práce P. Bystrica nezaslal bezodkladne Úradu vlády Slovenskej republiky na zverejnenie dodatky k DoPFP uzatvorené so zamestnávateľmi, čo bolo v rozpore so zákonom č. 211/2000 Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o slobode informácií).

Úrade práce Bardejov nevymáhal od zamestnávateľa TRADE MARK INVEST, s. r. o., Bardejov poskytnutý FP za tri predčasne zrušené PM v sume 11 231,87 eur, čím **nezachoval hospodárnosť, efektívnosť a účinnosť ich použitia v zmysle zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy, čím súčasne došlo k porušeniu finančnej disciplíny v zmysle ustanovenia § 31 ods. 1 písm. j) cit. zákona**.

Podľa vyjadrenia úradov práce, záujem zamestnávateľov o FP v rámci NP XXI bol veľmi veľký a prevyšoval rozpočet jednotlivých úradov. Úrady práce súčasne deklarovali vysokú administratívnu náročnosť zo strany zamestnávateľov (prejavuje sa pri všetkých projektoch financovaných z prostriedkov ESF), najmä pri dokladovaní splnenia odvodovej povinnosti zamestnávateľmi; ako riešenie uviedli preukazovanie splnenia týchto povinností prostredníctvom elektronických IS jednotlivých inštitúcií (zdravotné poisťovne, Sociálna poisťovňa, daňové úrady, inšpektoráty práce).

Úrady práce tiež poukázali na nepružnosť používaného Informačného systému služieb zamestnanosti (ISSZ), čo pri vkladaní údajov spôsobuje nesúlad medzi účtovným a reálnym stavom.

Zamestnávatelia - poberatelia finančného príspevku

Ako je uvedené na začiatku, kontrola bola vykonaná u 17 zamestnávateľov (11 spoločností s ručením obmedzeným, štyri akciové spoločnosti, jedna nezisková organizácia a jedna podnikateľka – fyzická osoba nezapísaná v obchodnom registri), ktorým bol prostredníctvom príslušného úradu práce poskytnutý FP na podporu vytvárania pracovných miest v rámci NP XXI.

U piatich zamestnávateľov (Púchovský mäsový priemysel a.s., Púchov; RONA, a.s., Lednické Rovne; TECHMAT, s.r.o., Beluša; PASS-SK, s.r.o., Spišská Nová Ves a TRADE MARK INVEST, s. r. o., Bardejov) bolo zistené, že si nespĺnili povinnosť vyplývajúcu z DoPFP, keď Ministerstvu financií SR neoznámili, príp. nedodržali termín oznámenia

prijatia pomoci de minimis, čím súčasne **porušili ustanovenie § 22 ods. 2 zákona o štátnej pomoci**. V jednom prípade (PASS-SK, s.r.o., Spišská Nová Ves) zamestnávateľ oznámil nižší FP, ako mu bol poskytnutý.

Zamestnávateľ TRADE MARK INVEST, s. r. o., Bardejov, v troch prípadoch nedodrжал podmienky DoPFP, keď po predčasnom ukončení pracovného pomeru zamestnancami, nepreobsadil do stanoveného termínu PM inými UoZ. U tohto zamestnávateľa bolo tiež zistené, že v rozpore s DoPFP ukončil pracovný pomer, pred uplynutím dohodnutej doby 18 mesiacov s ďalšími tromi zamestnancami a PM nepreobsadil, čím **porušil finančnú disciplínu v zmysle ustanovenia § 31 ods. 1 písm. n) zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy v sume 11 231,87 eur**.

Jeden zamestnávateľ (OTPK-BJ, s.r.o., Bardejov) po roku od uzatvorenia DoPFP skončil dohodu a vrátil celý FP.

V rámci kontroly bol zamestnávateľom predložený dotazník, v ktorom boli obsiahnuté otázky týkajúce sa čerpania FP na podporu vytvárania pracovných miest v rámci NP XXI. Z odpovedí vyplynulo:

- osem zamestnávateľov považovalo systém financovania z ESF za bezproblémový; traja zamestnávatelia sa nevyjadrili a šesť zamestnávateľov považovalo systém za príliš administratívne a časovo náročný, a to najmä z dôvodu vyžadovania veľkého množstva dokladov, z ktorých mnohé sú bežne dostupné na internete;
- dvaja zamestnávatelia sa vyjadrili, že PM by vznikli aj bez poskytnutia FP; sedem zamestnávateľov sa vyjadrilo, že PM by možno nevznikli a sedem zamestnávateľov sa vyjadrilo, že PM by jednoznačne nevznikli bez FP (jeden sa nevyjadril);
- piati zamestnávatelia vytvorili PM, ktoré boli pre organizáciu kľúčové a dvanásť zamestnávateľov vytvorili PM, ktoré neboli pre organizáciu kľúčové;
- 12 zamestnávateľov, s najväčšou pravdepodobnosťou udrží vytvorené PM aj po dohodnutej dobe – po 18 mesiacoch; dvaja zamestnávatelia, s najväčšou pravdepodobnosťou neudržia vytvorené PM po dohodnutej dobe (traja sa nevyjadrili);
- zamestnávatelia pôsobili najmä v odvetví, ktoré za posledné tri roky stagnovalo alebo rástlo.

Z kontrol vykonaných u zamestnávateľov vyplýva, že systém refundácie uhradených oprávnených výdavkov, vrátane ich preukazovania, kontroly a schvaľovania v rámci realizácie tohto projektu je dostatočne účinný kontrolný mechanizmus, eliminujúci prípadné možné rizika pri použití FP.

Protokoly o výsledku kontroly boli prerokované so štatutárnymi orgánmi kontrolovaných subjektov a bolo im uložené v určených termínoch prijať a predložiť NKÚ SR opatrenia na odstránenie zistených nedostatkov a následne správu o ich plnení.

Záznamy o výsledku kontroly boli odovzdané štatutárnym orgánom kontrolovaných subjektov.

Odporúčania na riešenie zistených nedostatkov:

Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny

- Riadenie, metodické usmerňovanie a kontrolu výkonu činností úradov práce, sociálnych vecí a rodiny v oblasti poskytovania služieb zamestnanosti zabezpečovať vždy v písomnej forme;
- Prehodnotiť preukazovanie splnenia odvodových a iných povinností žiadateľmi finančných príspevkov a zabezpečiť, aby pri preukazovaní boli v čo najväčšej miere využívané elektronické informačné systémy;
- Zabezpečiť pružnosť Informačného systému služieb zamestnanosti, aby pri využívaní nevznikal rozdiel medzi účtovným a reálnym stavom;
- Podľa možnosti zabezpečiť monitorovanie, príp. možnosť kontroly novovytvorených pracovných miest u zamestnávateľov aj po naplnení dohodnutej doby (po 18/30 mesiacoch);
- Prehodnotiť možnosť realizácie národného projektu len pre cieľovú skupinu znevýhodnených UoZ nad 50 rokov veku.